

Zorg voor het religieus erfgoed ... een werk van lange adem

Kerkfabriek Sint-Stefanus Hoeselt

De kerkfabriek Sint-Stefanus in Hoeselt heeft een rijk gedocumenteerde en vlot bruikbare website. De bedoeling van de website is om de bewoners van Hoeselt zo goed mogelijk te informeren over de eeuwenoude geschiedenis van de parochie en over de bouwgeschiedenis van de kerk. De website staat verder duidelijk in het teken van de grote restauratiewerken aan het gebouw, het interieur en het roerend erfgoed, die vanaf 2006 zijn gebeurd en die stilaan op hun einde lopen. Hiermee wou de kerkraad grote sponsors en kleine donateurs sensibiliseren om de zware investering financieel te steunen.

Een klein begin ... met grote gevolgen

Volgens Ludo Jehaes, voorzitter van de kerkfabriek, is die totale restauratie klein begonnen: in 2000 wou de kerkraad het orgel laten restaureren. Zonder aanpassing van de kerkverwarming zou een orgelrestauratie echter nutteloos zijn en ook niet gesubsidieerd worden. De heteluchtverwarming moest plaats ruimen voor vloerverwarming. Sneller gezegd dan gedaan!

Na rijp beraad besefte de kerkfabriek dat grote en cruciale herstellingen aan de hele kerk zich op korte termijn opdrongen: eigenlijk diende eerst het gebouw gerestaureerd te worden en pas nadien het orgel. Op hun vraag werd de Stefanuskerk in 2000 door toenmalig minister Johan Sauwens als monument geklasseerd en beschermd. Daardoor kon de restauratie voor 90% gesubsidieerd worden: 60% door de Vlaamse overheid, 20% door de provincie Limburg en 10% door de gemeente. Na een verplicht onderzoek door Monumentenwacht Limburg werd een masterplan met verschillende restauratiefases opgesteld. Architect de Schaetzen kreeg de opdracht toegewezen om een restauratiedossier samen te stellen en de werken op te volgen. De kostprijs voor de renovatie van het kerkgebouw, verwarming, verlichting en schildering, die samen bijna twee jaar duurde, bedroeg 1.054.591 euro, erelonen inbegrepen.

Waardevolle beelden en schilderijen aan de beurt

Het *Sint-Stefanusbeeld* (17de eeuw, gepolychromeerd hout), de *engel met bazuin* (18de eeuw), het grote altaarschilderij *marteldood van Sint-Stefanus* (1879, Peerse schilder Louis Hendrix), het schilderij *kruisafneming van Christus* (17de eeuw, onbekende schilder uit de omgeving van Rubens) en het schilderij *steniging van Sint-Stefanus* (1713, Jean Destixhe) werden de voorbije jaren door verschillende restauratie-ateliers onder handen genomen. Ondertussen zijn in 2011-2012 ook de drie altaren fraai gerestaureerd en oogt de kerk fonkelnieuw.

Terug naar het begin: de orgelrestauratie! Het prijskaartje zou ondertussen oplopen tot 400.000 euro. Gezien het beperkte gebruik van het orgel vond de kerkraad dit ongepast.

Men besloot een nieuwe piste te bewandelen: voor één tiende van de prijs kwam er een digitaal orgel dat door sampling de registers en de klank van het oude orgel volledig heeft overgenomen.

Met extra sponsoring kon men in de oude orgelkast niet minder dan 26 geluidsboxen plaatsen.

Nevenbestemming van de Sint-Stefanuskerk

Sint-Stefanus is zowat de hoofdkerk van de parochiefederatie Hoeselt en zal dus zeker niet gesloten worden.

Toen er nog geen sprake was van de herbestemming van kerken was de kerkraad al actief bezig met een functieverbreiding.

Bij de renovatie van de kerk werden in een zijportaal een receptiekeuken en toiletten ingericht in functie van concerten, lezingen of pastorale activiteiten. Heel fraai is de winterkapel uit 1985. Daartoe werd een zijbeuk over een halve lengte met glazen pane-

len afgesloten en voorzien van aparte verwarming. Die ingreep stoort geenszins het ruime, lichtrijke kerkinterieur. In deze zijkapel is ook ruimte voor kleine vergaderingen en binnenkort ook voor de kindernevendiensten tijdens de eucharistieviering. Hier kunnen andere kerkfabrieken inspiratie komen putten voor de herinrichting en het multifunctioneel maken van hun kerkruimte!

Open Kerk en gastvrij, maar voorzichtig

Sinds de lente 2012 is de Sint-Stefanuskerk toegesloten bij de Stichting Open Kerken. Banners en herkenningsplakkaat nodigen toeristen uit om de kerk te bezoeken. Steeds klinkt er rustige muziek. Aan de inkom ligt een rijk gedocumenteerd lees- en kijkboek over de geschiedenis van de Sint-Stefanusparochie en van de dorpskerk, geschreven door Piet Thoelen van de Hoeseltse Geschiedkundige Studiegroep. De kerkvergrotingen van 1896 en van 1931 komen ook aan bod evenals de herstellingswerken en aankopen van 1932 tot 1997.

In het gastenboek lezen we lovende woorden van bezoekers, zelfs uit Maastricht en Amsterdam.

Vermeldenswaard: aan de ingang van de winterkapel staan in een beveiligde glazen kooi prachtig zilverwerk en een gerestaureerd engelenbeeld met bazuin tentoongesteld. 'Ons schatkamertje', zegt voorzitter Ludo terecht fier. Regelmatig verandert de opstelling en naast deze vitrine ligt op een staander een overzichtelijke map met kunsthistorische informatie over elk tentoongesteld kleinood. Toonkast, beelden, schilderijen en kerkruimte zijn met videocamera's beveiligd. Zoals het hoort volgens de privacywet is deze camerabewaking aan de toegangen van de kerk duidelijk aangekondigd. De offerblok is extra beveiligd en er hangt een fotootje bij van een dief (maar voor het publiek is hij onherkenbaar gemaakt).

Een actieve kerkfabriek!

Ludo Jehaes benadrukt dat het resultaat het werk is van de hele ploeg, die buiten het kerkgebouwen ook een hechte vriendengroep vormt en die jaarlijks een meerdaagse uitstap organiseert. Op hun to-do-lijstje staan nog drie plannen: de restauratie van enkele heiligenbeelden, een nieuwe onthaalstand van Open Kerken én ... een nieuwe website. Sinds de feestelijke heropening van de parochiekerk in 2008 is de website helaas niet meer aangevuld.

Nu de restauratiezorgen achter de rug zijn, is het hoog tijd voor de professionele opmaak van een nieuwe website, die later makkelijk kan aangevuld worden. Daarvoor doet de kerkfabriek een beroep doen op het nieuwe subsidiereglement voor erfgoed-initiatieven van Erfgoed Haspengouw.

KERKFABRIEK SINT-STEFANUS HOEELT

Ludo Jehaes

Rode Kruislaan 7, 3730 Hoeselt

089-51 44 86

ludo.jehaes@sint-stefanus.be

www.sint-stefanus.be